

2023-195

Nota Sint-Gillis-Waas Doornstraat 66

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE & Gwendy WYNS

11-3-2024

Titel: Nota Sint-Gillis-Waas Doornstraat 66

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke & Gwendy Wyns

Projectcode bureauonderzoek: 2023D180

Bekrachtigde archeologienota: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/25930>

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2023L92

Intern projectnummer: 2023.195

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Sint-Gillis-Waas, Doornstraat 66

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 132680,66 en Y: 210927,34; X: 132860,94 en Y: 211019,16

Oppervlakte plangebied: ca. 4516,90m²

Advieszone: ca. 3017m²

Kadastergegevens: Sint-Gillis-Waas, Afdeling 1, Sectie D, perceel 120F, 1375A, 1375B, 1375C, 1375D

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Maarten Bracke (erkend archeoloog), Bert Acke (assistent-archeoloog), Paulien Fonteyn (erkend- archeoloog), Gwendy Wyns (veldwerkleider) en initiatiefnemer

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 11-3-2024

© Acke & Bracke bvba, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING.....	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.1.1. VRAAGSTELLINGEN	4
1.1.2. RANDVOORWAARDEN.....	5
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	6
1.2.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	6
1.2.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	7
1.2.3. ADVIES SPECIALISTEN	7
1.2.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING.....	7
1.2.5. SELECTIE BRONNEN	7
1.3. ASSESSMENT.....	10
1.3.1. AARDKUNDIGE OPBOUW	10
1.3.2. ASSESSMENT SPOREN	13
1.3.3. ASSESSMENT VONDSTEN	16
1.3.4. ASSESSMENT STALEN	16
1.3.5. ASSESSMENT CONSERVATIE.....	16
1.3.6. DATERING EN INTERPRETATIE	17
1.4. SYNTHESE.....	19
1.4.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON.....	19
1.4.2. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	19
2. SAMENVATTING	21
3. BIBLIOGRAFIE	22
4. BIJLAGES.....	23

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Sint-Gillis-Waas Doornstraat 66, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een gecombineerd metaaldetectie- en proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beschreven.

1.1.1. Vraagstellingen

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er sporen terug te vinden van de oudere bebouwing aangeduid op de 18de- en 19de- eeuwse kaarten?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

¹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/25930>

1.1.2. Randvoorwaarden

Voorafgaand het verder vooronderzoek dienen de bestaande gebouwen gesloopt te worden, en moeten de bomen gerooid zijn. Hierbij is het van belang dat de bodemingrepen tot een minimum beperkt blijven en dat ondergrondse structuren zoals funderingen, kelders, losse funderingslagen en het wortelgestel van de bomen onder de verharding blijven zitten in de grond. Op die manier wordt voorkomen dat niet-gedocumenteerd archeologisch erfgoed beschadigd wordt. De ondergrondse structuren kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een archeologische site aanwezig is – tijdens of na een eventuele opgraving van het terrein.

Figuur 1 Beeld op de woning met tuin en achterliggende loodsen, gezien vanaf de Doornstraat, voor de bovengrondse sloop (bron: <https://www.google.com/maps>).

Figuur 2 Zicht op het plangebied na de bovengrondse sloop.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. Het onderzoek diende uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 4 parallelle NW-ZO georiënteerde sleuven. Dit sleuvenplan werd deels gevolgd, ten gevolge van de terreinomstandigheden en de hoge verstoringsgraad. Zo werd in het oostelijke deel het vooropgestelde sleuvenplan gevolgd, waarna duidelijk werd dat de verstoringsgraad dermate hoog was. Hierdoor werd geopteerd voor kortere segmentsleuven in het westelijke deel ter bevestiging van de verstoringen. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden, indien nodig, kijkvensters aangelegd om de aan- of afwezigheid van sporen te verifiëren of om een beter inzicht in de aanwezige sporen te verkrijgen. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 3017m². Van deze zone werd 243m² (8%) onderzocht door middel van proefsleuven. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarsleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee niet behaald. De dekkingsgraad werd niet behaald omwille van de hoge verstoringsgraad. Het terrein bleek immers sterk tot zeer sterk verstoord ten gevolge van de voormalige bebouwing en bijhorende kelders. Daarnaast waren nog twee citernes aanwezig (ca. 133m²). Er kon een goede inschatting in het archeologisch potentieel gemaakt worden, dat in dit geval duidelijk negatief bleek te zijn.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm, werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf werd beschouwd als een individuele werkput. Het archeologisch vlak werd opgeschoond, waarbij spoornummers uitgedeeld werden aan verschillende sporen. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Canon Coolpix. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden 2 profielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein, waarbij een gevarieerde bodemopbouw kon vastgesteld worden vooral ten gevolge van de voormalige bebouwing en diens impact op de bodem.

De proefsleuven werden aangelegd op één niveau, meer bepaald op het niveau van de C-horizont op een diepte van ca. 20 tot 75cm onder het huidige maaiveldniveau. De C-horizont kent een zeer slechte bewaring en wisselende diepte hierdoor.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd werden. Hierbij werd een programma van maatregelen opgesteld volgens het principe van een uitgesteld traject. Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 5-3-2024. Aansluitend werden de sleuven gedicht. Het kraanwerk werd uitgevoerd door Steven Antheunis van SA Grondwerken. Archeoloog Maarten Bracke trad op als erkend-archeoloog en Gwendy Wyns als veldwerkleider en assistent-aardkundige. Gwendy Wyns stond in voor het opmeten van de sleuven, profielen en hoogtes, deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Gwendy Wyns.

1.2.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.2.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

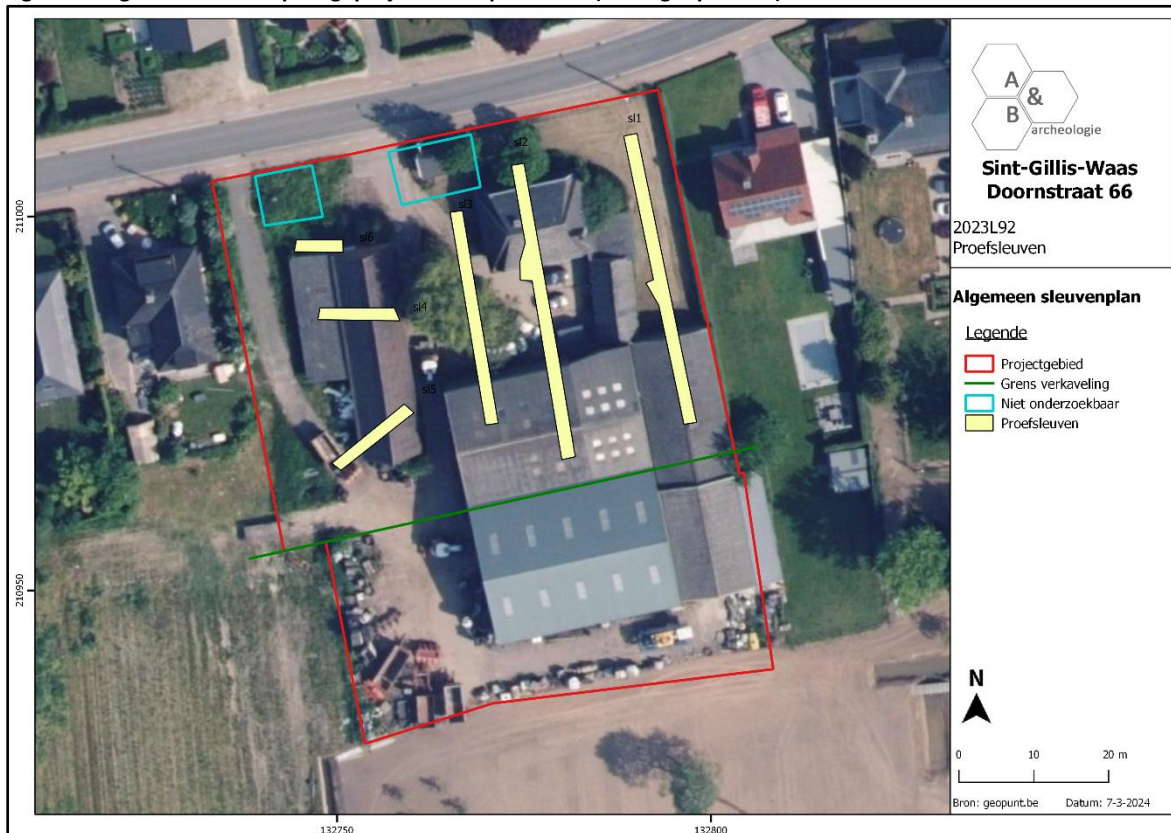
1.2.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota² van deze site werd als voornaamste bron aangewend.

² <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/25930>

Figuur 3 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 4 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op een recente luchtfoto (bron: geopunt.be).

Figuur 5 Sfeerbeeld tijdens het vooronderzoek.

1.3. Assessment

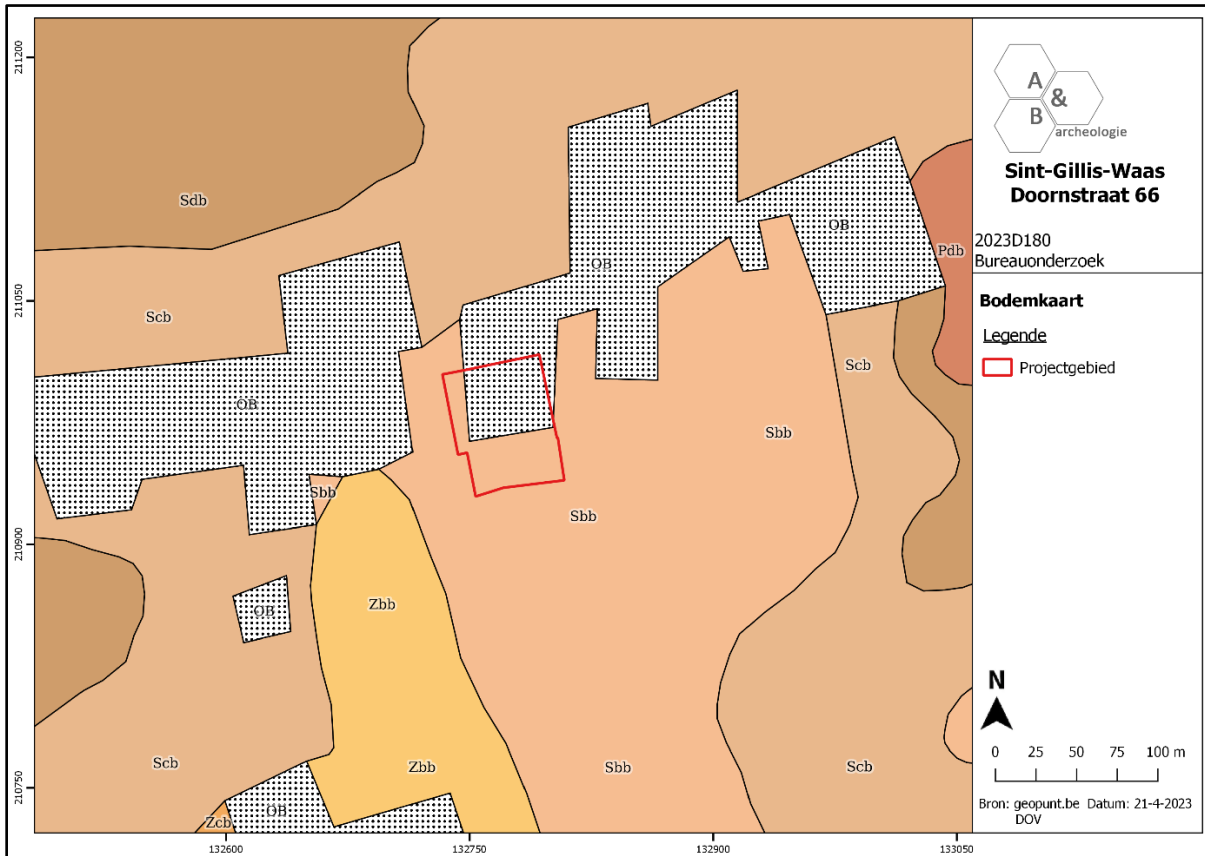
1.3.1. Aardkundige opbouw

De landschappelijke context van het projectgebied werd reeds geschetst in het bureauonderzoek (zie hoofdstuk 2.3). Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 2 bodemprofielen aangelegd verspreid over het volledige terrein.

Op de bodemkaart wordt het zuidelijk deel van het plangebied gekarteerd als Sbb: droge lemig zandbodem met structuur B horizont. De bouwvoor is ongeveer 25cm dik en donker grijsbruin, en rust op een zwak humeuze, bruine kleur B horizont voor 30- 40cm dikte. De roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120cm. De bodems zijn te droog in de zomer en gevoelig voor verstuiving. Het noordelijke deel wordt als OB (bebouwde zone) aangeduid, maar hier kan ook een Sbb-bodem verwacht worden.

Tijdens het sleuvenonderzoek bleek duidelijk dat de voormalige bebouwing met onderkelderingen aan aanzienlijke impact hebben gehad op het bodemarchief. Enkel ter hoogte van sleuf 1 werd een min of meer intacte bodem waargenomen. Deze strook bevond zich vroeger ter hoogte van een grasstrookje naast de woning. Het profiel toont een ca. 40cm dikke vergraven teelaarde (Ap1) aan met baksteenbrokjes en kalkbrokjes. De Ap1 kenmerkt zich door een donkergrijsbruine kleur en een lemige zandstructuur. Onder de Ap1 situeert zich de Ap2 met een bruinige kleur. Ook in deze laag zijn vergravingen waar te nemen met baksteenspikkels. De dikte bedraagt ca. 50cm. Onder de Ap2 bevindt zich de gelige C-horizont op een diepte van ca. 90cm onder het huidige maaiveldniveau op ca. +6,37m TAW. Profiel 1 betreft de enige locatie waar een vrij intacte bodem bewaard is gebleven. Profiel 2 situeert zich in sleuf 2 eerder centraal in het terrein. Het profiel werd geplaatst achter de voormalige woning en voor de achterliggende stallen, ook hier op een kleine beperkter verstoord zone. Het is wel duidelijk dat het maaiveldniveau meteen gevolgd wordt door de C-horizont op een diepte van ca. 15/20cm oftewel ca. +6,9m TAW. Elders werden uitsluitend verstoringen waargenomen waarbij geen originele bodem en geen archeologische sporen meer verwacht worden.

In geval er sprake zou zijn van een intacte bodem – ter hoogte van profiel 1 (NO-oosten van het terrein) - werd een Ap1-Ap2-C bodemopbouw vastgesteld. Elders blijkt de bodem volledig vergraven en verstoord te zijn, waarbij geen archeologisch erfgoed meer aanwezig kan zijn. Het archeologisch vlak situeert zich op ca. +6,35m TAW in het noordoosten naar +6,93m TAW centraal in het terrein. Elders werd geen archeologisch vlak meer waargenomen.

Figuur 6 Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be).

Figuur 7 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB met aanduiding van de TAW waarden van het maaiveld (zwart) en de TAW waarden van het archeologisch niveau (blauw), alsook aanduiding van de profielen.

Figuur 8 Zicht op profiel 1 in sleuf 1.

Figuur 9 Zicht op profiel 2 in sleuf 2, centraal in het plangebied.

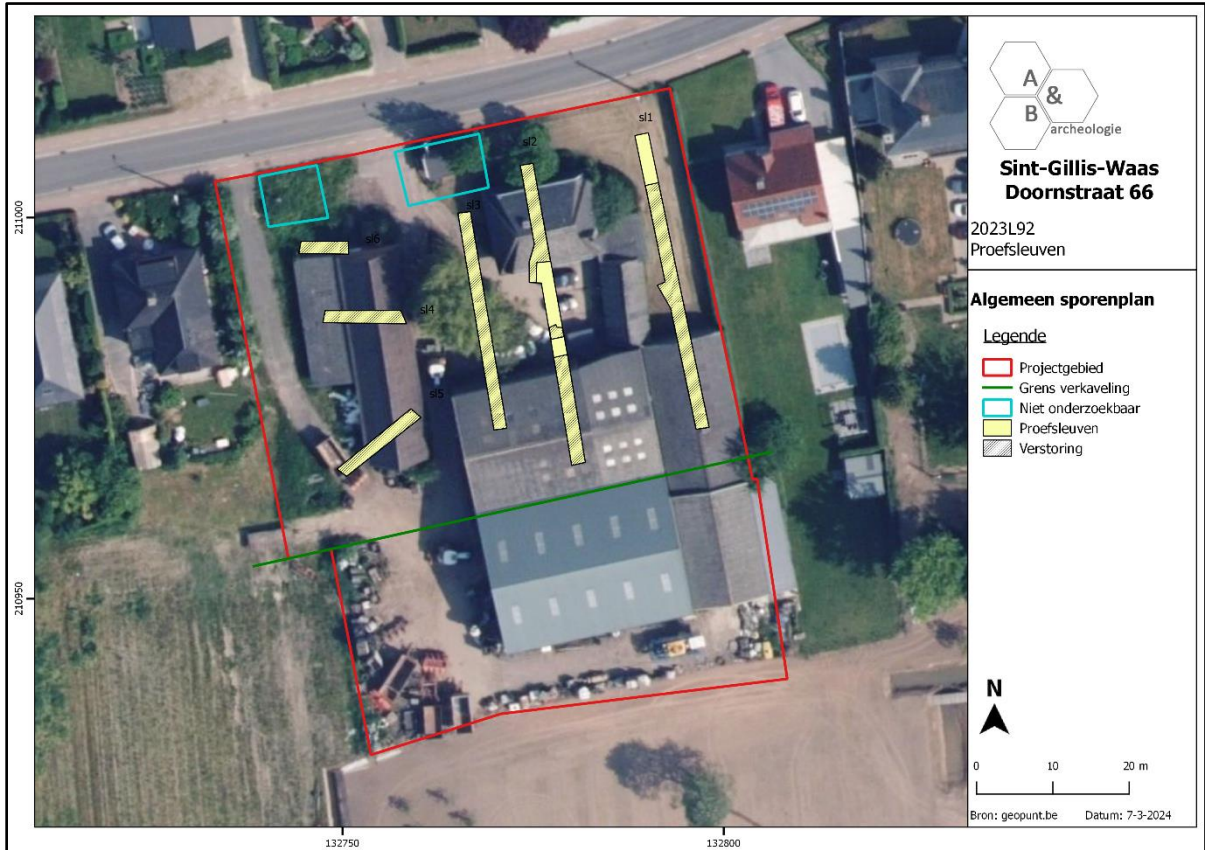
1.3.2. Assessment sporen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen. Het terrein kenmerkt zich door grootschalige verstoringen. Enkel plaatselijk werd nog een C-horizont waargenomen, maar ook hier werden geen sporen waargenomen.

Van de oudere bewoning, zoals te zien op de 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen, werden geen resten teruggevonden. De voormalige bebouwing en bijhorende stallen/loodsen hadden een dermate impact op het terrein dat geen archeologische sporen meer aanwezig zijn.

Figuur 10 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 11 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de meest recente luchtfoto (bron: geopunt.be).

Figuur 12 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) (bron: geopunt.be).

Figuur 13 Zicht op een deel 'onverstoorde' bodem ter hoogte van sleuf 2.

Figuur 14 Deel onverstoorde bodem gevolgd door de ligging van de voormalige villa.

Figuur 15 Zicht op een sterk verstoorde sleuf 3.

1.3.3. Assessment vondsten

Er werden geen vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

1.3.4. Assessment stalen

Niet van toepassing.

1.3.5. Assessment conservatie

Niet van toepassing.

1.3.6. Datering en interpretatie

Het plangebied is buiten de dorpsagglomeratie van Sint-Gillis-Waas gelegen, zo'n 1,1km ten zuidzuidwesten van de dorpskern. De Doornstraat is een oost-west georiënteerde weg die aan weerszijden bebouwd is, ter hoogte van het plangebied wordt op de topografische kaart het toponiem Zevenster vermeld. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 zijn de Doornstraat en het verdere stratennet in de omgeving van het plangebied reeds aanwezig, net als het toponiem/de wijk Sevenster. Ter hoogte van het terrein worden 3 bouwvolumes aan straatzijde weergegeven, met ten zuiden ervan landbouwgrond. Samen met enkele andere woningen/erven maakt de bewoning op het plangebied dus deel uit van de wijk Zevenster. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt meer detail weergegeven: op het plangebied zijn 3 grotere bouwvolumes te zien (1 evenwijdig aan en net naast de Doornstraat; 1 ter hoogte van de huidige schuur; 1 achterliggend gebouw eveneens evenwijdig aan de straat), en 3 kleinere gebouwtjes; in het uiterste noordwesten is een gracht langs de straat aangeduid. De iets latere Popp- en Vandermaelenkaart, en de topografische kaarten van 1863 tot 1951, tonen een gelijkaardig beeld: een erf bestaande uit meerdere gebouwen, gerangschikt in een vierkant patroon, in het noordelijke en centrale deel van het terrein, en vermoedelijk landbouwgrond in het zuidelijke deel. Op de wazige luchtfoto van 1971 lijkt enkel nog het westelijke bouwvolume (= de huidige schuur), en heel misschien ook het gebouw centraal op het terrein en evenwijdig aan de straatzijde te herinneren aan de oude situatie; de huidige woning is op dat moment al aanwezig, het volume vlak aan de straat is verdwenen, net als de bijgebouwtjes in het oosten (dat in het zuiden is misschien nog aanwezig). De latere luchtfoto's zijn duidelijker. Op de foto van 1979-1990 is enkel nog de schuur aanwezig, centraal op het terrein zijn nieuwe gebouwen aanwezig. In de volgende decennia worden deze verder uitgebreid en bereikt het terrein de huidige invulling. De oude schuur is dus het enige dat herinnert aan de oude situatie, hoewel het weinig waarschijnlijk is dat dit gebouw nog dateert uit de periode van de Ferrariskaart. Vermoedelijk werd de schuur in de loop van de 19de eeuw, of begin 20ste eeuw, herbouwd. De woning dateert vermoedelijk uit de jaren 1960, de andere gebouwen gaan terug tot eind vorige en/of begin deze eeuw. Zo wordt de loods in 2015-2016 nog verder uitgebreid. Het plangebied is gelegen aan de voet van de noordelijke, licht hellende flank van een meer zuidwaarts gelegen hogere rug. Ten noorden bevinden zich vlakke gronden die de overgang vormen tussen deze hogere rug in het zuiden en lagere poldergronden in het noorden. In de omgeving van het plangebied zijn geen natuurlijke waterlopen aanwezig, enkel kunstmatige afwaterings- en perceelsgrachten. Op het detail van het hoogtemodel is een eerder geaccidenteed maaiveldverloop te zien, dat afwijkt van de aangrenzende gronden die geleidelijk stijgen van noord naar zuid. Het westelijke deel van het terrein is opvallend lager gelegen dan het oostelijke deel, met een depressie in de noordwestelijke hoek (maaiveld op ca. +6,80m TAW). Het maaiveld van het oostelijke deel bevindt zich bijna 1m hoger, de hoogste maaiveldwaarden situeren in de zuidoostelijke zone van het terrein, op ca. +8,20m TAW. Deze hoogteverschillen zijn meer dan waarschijnlijk antropogeen van oorsprong en te linken aan de huidige bebouwing op het terrein. Bodemkundig wordt een droge lemig zandbodem met structuur B horizont verwacht op het plangebied. Op archeologisch vlak is de nabije omgeving van het plangebied niet zo goed gekend, door het ontbreken van systematisch onderzoek. In de ruime omgeving zijn echter wel sites gekend uit de metaaltijden en de Romeinse periode, die zowel duiden op bewoning als begraving. Het is niet uitgesloten dat er ook ter hoogte van het plangebied archeologische sites uit deze periode aanwezig zijn, in ieder geval is de ligging op iets hogere gronden met een droge zandbodem aantrekkelijk voor menselijke aanwezigheid. De situering in het gehucht Zevenster, dat minstens teruggaat tot eind 18de eeuw, en de aanwezigheid van

bebouwing op het terrein in deze periode, geven aan dat de huidige gebouwen ouder voorlopers hebben, die mogelijk zelfs teruggaan tot de late middeleeuwen of de 16de-17de eeuw. Op basis van deze gegevens kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting worden toegekend voor sites met grondsporen. Steentijd artefactensites, en in situ bewaring ervan, worden niet verwacht op deze gronden aan de voet van een noordflank van een zandrug, zonder natuurlijke waterlopen in de omgeving.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek kwamen geen archeologisch relevante sporen aan het licht. Het terrein kenmerkt zich door een hoge verstoringsgraad waarbij het bodemarchief volledig vergraven werd. Ook in de onverstoorde delen werden geen sporen aangetroffen. Een verder archeologisch onderzoek zal geen verdere kenniswinst opleveren en wordt niet opportuun geacht.

1.4. Synthese

1.4.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op archeologisch vlak is de nabije omgeving van het plangebied niet zo goed gekend, door het ontbreken van systematisch onderzoek. In de ruime omgeving zijn echter wel sites gekend uit de metaaltijden en de Romeinse periode, die zowel duiden op bewoning als begraving. Het is niet uitgesloten dat er ook ter hoogte van het plangebied archeologische sites uit deze periode aanwezig zijn, in ieder geval is de ligging op iets hogere gronden met een droge zandbodem aantrekkelijk voor menselijke aanwezigheid. De situering in het gehucht Zevenster, dat minstens teruggaat tot eind 18de eeuw, en de aanwezigheid van bebouwing op het terrein in deze periode, geven aan dat de huidige gebouwen ouder voorlopers hebben, die mogelijk zelfs teruggaan tot de late middeleeuwen of de 16de-17de eeuw. Op basis van deze gegevens kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting worden toegekend voor sites met grondsporen. Steentijd artefactensites, en in situ bewaring ervan, worden niet verwacht op deze gronden aan de voet van een noordflank van een zandrug, zonder natuurlijke waterlopen in de omgeving.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek kwamen geen archeologisch relevante sporen aan het licht. Het terrein kenmerkt zich door een hoge verstoringsgraad waarbij het bodemarchief volledig vergraven werd. Ook in de onverstoorde delen werden geen sporen aangetroffen. Een verder archeologisch onderzoek zal geen verdere kenniswinst opleveren en wordt niet opportuun geacht.

1.4.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?

Er werden geen archeologische sporen aangetroffen. Er zijn enkel grootschalige verstoringen aanwezig te linken aan de voormalige bebouwing en onderkelderingen.

- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?

Het terrein kenmerkt zich door een hoge verstoringsgraad waarbij het bodemarchief volledig vergraven werd. Ook in de onverstoorde delen werden geen sporen aangetroffen.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?

Niet van toepassing.

- Zijn er sporen terug te vinden van de oudere bebouwing aangeduid op de 18de- en 19de-eeuwse kaarten?

Er werden geen restanten van de oudere bebouwing waargenomen.

- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?

Niet van toepassing.

- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?

Niet van toepassing.

- Kan een archeologische site uitgesloten worden?

Er bevindt zich met zekerheid geen archeologische site binnen het plangebied. Het terrein kenmerkt zich door een hoge verstoringsgraad waarbij het bodemarchief volledig vergraven werd. Ook in de onverstoorde delen werden geen sporen aangetroffen.

- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?

Het terrein kenmerkt zich door een hoge verstoringsgraad waarbij het bodemarchief volledig vergraven werd. De verstoringen zijn te linken aan de voormalige bebouwing en onderkelderingen.

- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

Er dient geen verder onderzoek meer te gebeuren. De kenniswinst werd bereikt tijdens het vooronderzoek. Er bevindt zich met zekerheid geen archeologische site binnen het plangebied.

2. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Sint-Gillis-Waas Doornstraat 66, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota³ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een gecombineerd metaaldetectie- en proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek beschreven.

Op archeologisch vlak is de nabije omgeving van het plangebied niet zo goed gekend, door het ontbreken van systematisch onderzoek. In de ruime omgeving zijn echter wel sites gekend uit de metaaltijden en de Romeinse periode, die zowel duiden op bewoning als begraving. Het is niet uitgesloten dat er ook ter hoogte van het plangebied archeologische sites uit deze periode aanwezig zijn, in ieder geval is de ligging op iets hogere gronden met een droge zandbodem aantrekkelijk voor menselijke aanwezigheid. De situering in het gehucht Zevenster, dat minstens teruggaat tot eind 18de eeuw, en de aanwezigheid van bebouwing op het terrein in deze periode, geven aan dat de huidige gebouwen ouder voorlopers hebben, die mogelijk zelfs teruggaan tot de late middeleeuwen of de 16de-17de eeuw. Op basis van deze gegevens kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting worden toegekend voor sites met grondsporen. Steentijd artefactensites, en in situ bewaring ervan, worden niet verwacht op deze gronden aan de voet van een noordflank van een zandrug, zonder natuurlijke waterlopen in de omgeving.

Bij het sleuvenonderzoek bleek duidelijk dat de voormalige bebouwing met onderkelderingen een aanzienlijke impact hebben gehad op het bodemarchief. Enkel ter hoogte van sleuf 1 werd een min of meer intacte bodem waargenomen. Deze strook bevond zich vroeger ter hoogte van een grasstrookje naast de woning. Elders werden uitsluitend verstoringen waargenomen waarbij geen originele bodem en geen archeologische sporen meer verwacht worden.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek kwamen geen archeologisch relevante sporen aan het licht. Het terrein kenmerkt zich door een hoge verstoringsgraad waarbij het bodemarchief volledig vergraven werd. Ook in de onverstoorde delen werden geen sporen aangetroffen. Een verder archeologisch onderzoek zal geen verdere kenniswinst opleveren en wordt niet opportuun geacht.

³ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/25930>

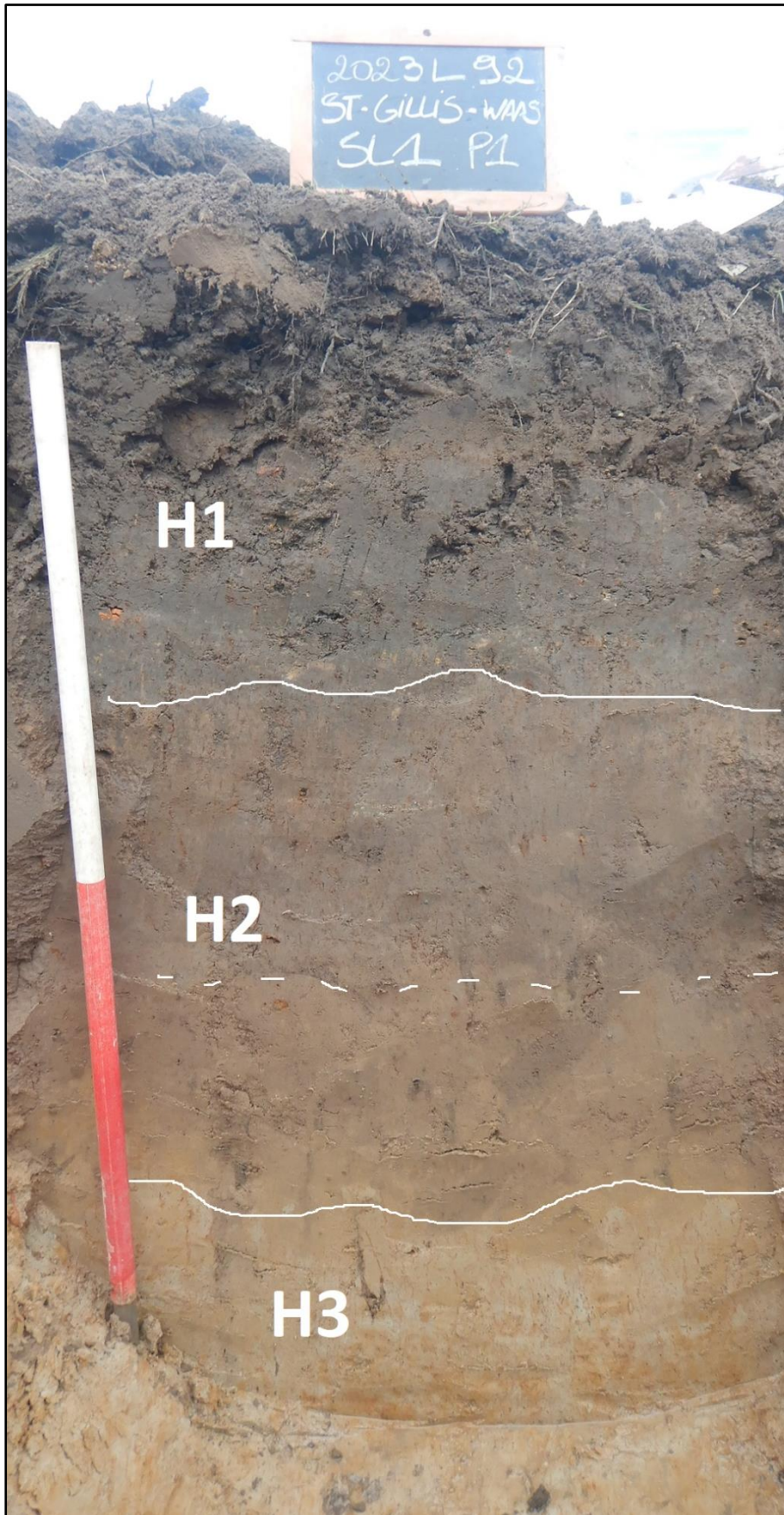
3. Bibliografie

- <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/25930>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

4. Bijlages

- Referentieprofielen

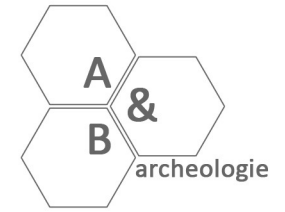
Projectcode		2023K238		Coördinaten		X 132 790, Y 211 008	
Type onderzoek		Proefsleuven		Hoogte		+7,29m TAW	
Profielnummer		PR1		Grondwater		niet bereikt	
Oriëntatie		NW-ZO		Datum		5/3/2024	
Weer		Bewolkt maar droog		Classificatie		OB en Sbb Bebouwde zones; droge lemige zandbodem met structuur B-horizont	
Beschrijving		Maarten Bracke		Fotonr		16	
Landgebruik		Bebouwing		Plannr		Zie algemeen sleuvenplan	
Vegetatie		Gesloopt					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving		Ondergrens	
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap1	0	40	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht
H2	Ap2	40	90	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht
H3	C	90	x	Droog	nee	/	/
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruingrijs	Nat			S	Lemig zand	Vermengd/vergraven	
Bruin	Nat			S	Lemig zand	Deels vermengd	
Geel	Nat tot zeer nat			S	Lemig zand	/	

Figuur 16 Zicht op profiel 2 in sleuf 2.

- Figurenlijst

Figuur 1	Beeld op de woning met tuin en achterliggende loodsen, gezien vanaf de Doornstraat, voor de bovengrondse sloop (bron: https://www.google.com/maps).	5
Figuur 2	Zicht op het plangebied na de bovengrondse sloop.	5
Figuur 3	Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	8
Figuur 4	Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op een recente luchtfoto (bron: geopunt.be).	8
Figuur 5	Sfeerbeeld tijdens het vooronderzoek.	9
Figuur 6	Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be).	11
Figuur 7	Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB met aanduiding van de TAW waardes van het maaiveld (zwart) en de TAW waardes van het archeologisch niveau (blauw), alsook aanduiding van de profielen.	11
Figuur 8	Zicht op profiel 1 in sleuf 1.	12
Figuur 9	Zicht op profiel 2 in sleuf 2, centraal in het plangebied.	12
Figuur 10	Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	13
Figuur 11	Algemeen sporenplan geprojecteerd op de meest recente luchtfoto (bron: geopunt.be).	
Figuur 12	Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) (bron: geopunt.be).	14
Figuur 13	Zicht op een deel 'onverstoorde' bodem ter hoogte van sleuf 2.	15
Figuur 14	Deel onverstoorde bodem gevolgd door de ligging van de voormalige villa.	15
Figuur 15	Zicht op een sterk verstoorde sleuf 3.	16
Figuur 16	Zicht op profiel 2 in sleuf 2.	24

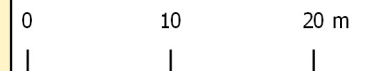
Sint-Gillis-Waas Doornstraat 66

2023L92
Proefsleuven

Algemeen sporenplan

Legende

- Projectgebied
- Grens verkaveling
- Niet onderzoekbaar
- Proefsleuven
- Verstoring

Bron: geopunt.be Datum: 7-3-2024

132750

132800

211000

210950